

Hjálp til jarðabrukið

Hetta verður oft talað og skrifað um, serliga nú íð sjövinnan hefur fingið so góðan og hollan stuðul frá tí almenna. Men fara vit so at hugsa okkum um, hvat ið er at gera fyri jarðabrukið, ja so verða helst áskoðanin ymskar. Ein heldur hetta og ein heldur hatta.

Nú kunna vit fyrst hugsa um eplaveltir, sum nógv er havd á máli, og sum kann geva jarða brúkarunum ein góðan stuðul, um ein fær dyrkað epli sum hann vil, men so er ikki, ið hvussu er ikki her, av tí at vit jarðaeigarar fáa ikki gjørt brúk av jorðini sum vit vilja tí hesa veltir, vegna tess, at tann nógvaldandi lóg gevur seyðinum rett á bonum frá 25. okt. til 14. mai. So státt hava vit rett tíj boin bert í 5 mánaðar. Her kemur tað fram, at seyðurin tekur eplini upp, um tú veltur t. d. í mai, so tú mást helst stóða á at seta niður epli tíj seyðurin er farin av bonum, og er tað tá ofta komið til 25. mai.

Um tú tá fyrst skal byrja at seta niður, so verður tað nakað seint, tá ein verður af sluttia, um nakað væl skal setast niður, t. d. einar 5-6 tunnur.

Um tú so fær sett hesa nógv í jorðina; so tá ið nakað er komið út í september, tá er seyðurin aftur á bonum og byrjar at riva groðina upp, so um ein ikki verður so heppin at hava flingið sín epli úr aftur jorðini, áðrenn 1. oktober, so kann hann rokna við at missa tað mesta av eplunum, tí seyðurin tekur skjótari upp enn maðurin. Soleiðis er vorðið við tí.

So kann ein siga: ja men, hvat kann gerast við tað? Her vil eg siga, at skulu tit góðu lógtingsmenn gera nakað fyri jarðabrukið, so tað verður til gleði fyri veltingarmannin, so má tað fyrsta, tit gera, vera at broyta jarðarlógirnar soleiðis, at tann ið veltur, má verða tryggur á tí stykki, hann eigur; hann má kunna eiga stykkið alt árið; tá fyrst kann ein arbeiða á sínum eigna og dyrka á sírum eigna tað, ið honum lystur: epli, røtur, og hvat, ið annars kann vaksa her á landi. Men fyrst tá ið hann eigur boin alt árið.

Um vit fara at kanna eftir, hvussu ognarrætturin ella brúksrætturin er í øðrum londum, munnu vit so finna nakað kjand, har jarðabrukarin ber eigið rett til sína jorð bara 5 mánaðar av árinum? Hinir 7 mánaðarnar er tað ein annar, ið eigur tína jorð, inncangarðs altsó. Eg trúgi valla, at tað í okkum landi finst ein so aveldað jarðalóg sum henda, vit vil hava her á landi.

Óg so komi eg til mjólka-

studningin, sum so nógv hefur verið røtt um. Men eru ymsk íð á máli um henda spurning, sum um mangar aðrar; men eg vil meina, at studningurin til mjólk var best givin uppá hvørja mjólkúgv sær og ikki sum nú pr. litur, av tí at um studningur var givin uppá hvørja mjólkúgv, tá kundi meira mjólk blivi framleidd við tað, at tað kunnu vera, ja eru menn, ið enn royna at halda mjólkneyt, ið ikki hava ráð at keypa kraftfóður sum má til, um kúgvín skal geva vatn av mjólk, men sum kundu givið heini nóg mikið kraftfóður, um hvør kúgvín fekk so ella so nógvar krónur í studningi.

Viðvíkjandi seyðinum, sum hefur havt rett til at ganga á bonum, men sum eg meini ikki skal koma at eiga henda rættin meira, her meini eg, at tað hátt virða ting má hugsa um við tí nýggju jarðalóg, sum má koma, at geva studning til tann seyð, til fóðurs, sum skal gottgera bituð, ið hann hefur havt á bonum.

Jarðabrukarar.

Tøkk

Øllum teimum í bygd og av bygd sum við gávum, fjarritum og vitjan gjørdi okkum silvurbrúðleypsdagin 3/12 sera hugnaligan, takka vit hjartaliga.

Frida og Thomas Debes,
Gjógv.

Hedin Brú: LEIKUM FAGURT ...
114

Hann reisir seg at fara, stóðgar frammi á dúrkinum og sigur, at tað, her er talað, »sjálvandi verður millum okkum — fyrbils. Men vit hittast aftur«. So segði hann góðanátt.

Tá ið stjórin er farin, reisist skiparin Jósiás og lær upp á hinar: »Ja, har siggja tit! Hatta eru orð við æru søgd«. Hann fer inn í kamarið og kemur aftur við fløsku og glosum, skeinkir. »Vit drekka eina skál upp á hetta«.

Hinir sita málbundnir, ovfarnir.

»Nú, hvat siga tit so?« spyr Jósiás, sum tykist vita um hetta frammanundan og er ikki ovfarn.

Hvat teir segdu? Hetta var ov mikið at svara upp á so beinan vegin. Men Dáva-Lukkas segði, at ser dæmði einki hetta, at nýggjur flokkur skuldi gerast. »Vit at fara uppí hjá teimum? Vita ikki so frægt sum hvørjir hesir teir eru. Líkari teir bjóða sær til at koma við okkum og vit so broyta stevniskrá, so vit fáa fram hesar hugsanir«.

Jósiás ívaðist í, um tað bar til at broyta henda gamla flokkin til muns. Nú var hann kominn í hesa leguna. Punthavn og fleiri mundu vera so avlagaðir, at teir vóru ikki førir fyri at rætta seg. Nei, hann helt ikki tað var annað at gera enn at stovna ein nýggjan flokk. Vórðu teir nógvir framtaksmenn, ið fóru upp í beinan vegin, fingur teir alt stevniskráina eftir sínum tykki.

Ólgar Mørski helt ikki so. »Biðið bara«, sigur hann, »tit fáa at siggja, at hetta er eitthvørt liðugt plagg, vit skulu latast í. Tað var ein veggvissa, hann sutraði fyri okkum í kvöld. Vit skuldu rurast. Tá ið so eygnalokini fara at detta niðurfyri, kemur hann við sínum. Tá skal tað smoyggjast niður yvir okkum. Nei, eg sviki ikki flokkin so. Hann er stovnaður fyri at verja og rokja okkara tjóðskaparligu eykenni. Ti sleppi eg ikki. Bakka-Hanus segði ikki eitt orð um hetta. Toskur, trolarar, turkihús. Tað vil eg so avgjørt vera við til, men ikki bert tað, kortanei. Mini ráð eru, at vit fara beinan vegin undir okkara egnu menn og fáa teir

TÓRSHAVN tlf. 1350

Ynskja tygum hægri rentu, kunnu tygum í bankanum keypa lánsbræv við lógtings- ella ríkiskassaábyrgd við umleið 7 % rentu.

ÚTBANKAR:

Í Eysturoy: Ránavík, tlf. 7227
Fuglafirði, tlf. 64
Lorvík, tlf. 7
Skála, tlf. 7053
Í Norstreym: Vestmanna, tlf. 53
Kollafirði, tlf. 6
Kvívik, tlf. 147

Setið avlopspeningin í BANKAN

Har stendur hann tryggur, og har gevur hann rentu

INNLAN
við 3 mánaða uppsøgn 4% pro anno
BANKABÓK 3½% pro anno
KEKK-KONTO 2% pro anno

Í Norðoyum: Klakksvík, tlf. 5274
Í Suðuroy: Tvoroyri, tlf. 32
Hvalba, tlf. 39
Vági, tlf. 130
Í Vágum: Miðvági, tlf. 7
Sandavági, tlf. 108
Sørvági, tlf. 88

Betri tveir rad ar enn tvey ekkolodd

Soleiðis tók ein fiskimaður til. Hann var kominn undan Grønlandi og verið fyri at flingið túrin oyðilagdan av, at radarin gekk fyri ferð eftir ferð. Óg har uppi er farvatnið so óreint og vandamikið, serliga í toku, at menn hætta sær illa at arbeiða nærindis landi uttan radarar.

»Betri, nógv betri, tveir radarar enn tvinni ekkolodd. Men best var at vera tvintur í báðum«, helt hesin sjómaður fyri. Porkeningurin fekk henda seinasta túrin mikið skerdan av tí, at radarin gekk fyri, so teir fleiri ferðir mátti seta inn fyri at gera hann í stand aftur.

Tlf. 2577

Heldur tú ikki SOSIALIN?

So bílegg hann hjá postverknum!

115

til at taka sær um reggji. Vit fara oyggjarnar runt. Vit fáa teir at krevja tingið saman beinan vegin«.

Teir fara nú hvør til sín, men gera av, at Ólgar Mørski skal fyrireika fund aftur, so skjótt hann hefur fingið boð til teir menn, ið eiga at koma við.

Tá ið Bakka-Hanus stjóri fer aftur í land av skipinum, leitar hann sær aftur á skrivstovuna. Skip var komið niðirfrá um dagin. Nú lá posturin upplatin á skrivborðinum. Hann setir seg at hyggja í brøv frá handilshúsum niðri, hann hefur samband við. Viðhvørt reisir hann seg upp, tekur roknskaparbók niður av hillum og hyggur í, leitar gjøgnum bløðini, setir fingurin undir samanteljingar og hyggur at. So setir hann seg aftur.

Alt sama neyðin. Ein jammurstóni frá handilshúsum í út-londunum. Í hoviskum orðum lata tey vita, at nú venta tey sær snarliga at fáa sendandi fyri ta varu, ið longu langt síðan er send, minna á, at tey fleiri ferðir áður hava mint á at fáa pengarnar. Í tveimum brovum stendur, at avvarandi ser seg ikki foran fyri at senda tær vørur, hann hefur biðið um, fyrr enn tann skuld, sum stendur, er goldin. Tíðirnar eru ringar, verður sagt, og um teir ikki, áðrenn langt um liður, fáa pengarnar, eru teir neyðdir til at gera tey tiltøk, sum neyðug eru, fyri at fáa teir.

Hann suffar tungliga og skúgar brævarúgvuna frá sær, situr eina løtu hond upp undir kinn niður á borðið. So dregur hann eina skuffu út, tekur nýtestamentið uppúr og koyrir tað í lumman. Eina løtu gongur hann djúpthugsandi og válar á gólvinum, fer so inn í stovuna.

Kona hansara situr og bindur. Tvær vaksnar gentur hava brodering fyri, og ein hálvaksin drongur liggur fram á borðið á miðjum gólvinum og lesur.

Tá ið maðurin kemur inn, leggur konan stokkarnar frá sær og fer í køkin at stákast. Eina løtu seinri borðreiðir hon og øll